

RUGOBE

Skot Vesterfeld

Prevela
Ksenija Vlatković

■ Laguna ■

Naslov originala

Scott Westerfeld

UGLIES

Serbian language copyright © 2010 by Laguna

Original English language copyright © 2005 by Scott
Westerfeld

Published by arrangement with Simon Pulse, an imprint
Simon & Schuster Children's Publishing Division

All rights reserved. No part of this book may be reproduced
or transmitted in any form or by any means, electronic or
mechanical, including photocopying, recording or by any
information storage and retrieval system, without permission
in writing from the Publisher.

*U uobličavanju ovog romana pomogla mi je i
elektronska prepiska s Tedom Čjangom u vezi s
njegovom pričom „Liking What You See:
A Documentary“. Njegove primedbe vezane za rukopis
takođe su mi bile neprocenjive.*

Prvi deo
PROLEPŠAVANJE

Zar nije divno urediti društvo
tako da bude puno lepih ljudi?
– Jang Juen, naveo *Njujork tajms*

NOVI LEPOTANOVCI

Nebo ranog leta imalo je boju mačje povračke.

Naravno, mislila je Tali, toj bi mački neko vreme trebalo davati isključivo hranu od lososa kako bi se postigla prava nijansa ružičaste. Doduše, hitri oblaci jesu delovali nekako riboliko pošto su ih visoki vetrovi mreškali tako da podsećaju na krljušt. Pri sve prigušenijoj svetlosti nazirale su se tamnoplave pukotine noći, kao u naopačke okrenutom okeanu, ledenom i bez dna.

Nekog drugog leta ovakav zalazak sunca bio bi prelep. Ali ništa više nije lepo otkako se Peris prolepšao. Baš je trulo kad izgubiš najboljeg druga, pa makar i na tri meseca i dva dana.

Tali Jangblad je čekala da padne mrak.

Kroz otvoren prozor gledala je grad Novi Lepotanovci. Kule zabave već behu osvetljene, a zmijoliki nizovi baklji oivičavali su treperave staze u vrtovima zadovoljstva. Spram sve tamnije ružičastog neba ocrtavalo se nekoliko balona na topli vazduh, koji su trzali kanape. Putnici u njima ispaljivali su svetleće rakete na druge balone i padobrance u prolazu. Smeh i muzika poskakivali su preko vode kao kamenčići bačeni pod odgovarajućim uglom, kidajući Taline živce.

Čitav obod grada, odvojen od centra crnim ovalom reke, prekrivala je tama. Sve rugobe su dosad već u krevetu.

Tali skide svoj interfejs-prsten i reče: „Laku noć.“

„Lepo sanjaj, Tali“, odgovori soba.

Sažvakala je pilulu za pranje zuba, rastresla jastuk i ugurala ispod pokrivača staru prenosivu grejalicu – jednu od onih što proizvode tačno onoliko toplote koliko i usnulo ljudsko biće Taline veličine.

A onda se iskrala kroz prozor.

Napolju, u noći koja je poprimala ugljenocrnu boju, Tali se smesta oseti bolje. Možda njen plan i jeste glup, ali sve je bolje od još jedne neprospavane noći ispunjene samosažaljenjem. Korajući do obale poznatim puteljkom prekrivenim liščem, lako je mogla da zamisli Perisa kako se ćutke šunja za njom, prigušujući kikot, spreman da još jednu noć provede špijunirajući nove lepotane. Skupa s njom. Peris i ona su provalili kako da prevare nadzornika kuće još s dvanaest godina, u onom uzrastu kad deluje da tromesečna razlika nikad neće postati važna.

„Najbolji prijatelji do kraja života“, promrmlja Tali, prelazeći prstom preko sićušnog ožiljka na desnom dlanu.

Voda je sjaktala kroz drveće, i Tali je čula kako obalu zapljuskuju talasići koje su podizali rečni klizači. Ona se pognu, sakrivši se u trsci. Leto je odvajkada najbolje vreme za špijunske pohode. Trava je visoka, nikad nije hladno, a sledećeg dana ne moraš da se boriš sa snom u školi.

Naravno, Peris sad može da ustaje kad god poželi. Još jedna prednost toga što si lepotan.

Teški stari most pružao se preko reke. Njegov ogromni gvozdeni kostur crneo se kao nebo. Sagrađen je tako davno da je sam držao svoju težinu, bez pomoći lebdećih podupirača. I kroz milion godina, kad se ceo grad pretvori u ruševine, taj će most verovatno i dalje stajati poput fosilizovane kosti.

Za razliku od ostalih mostova u Novim Lepotanovcima, stari most nije mogao da govori niti da, što je još važnije, prijavljuje

nedozvoljene upade. Pa čak i tako ćutljiv, Tali je most oduvek delovao mudro, kao neko prastaro drvo koje sve zna.

Talinim očima, dosad već priviknutim na tamu, beše potrebno svega nekoliko časaka da pronađu ribarski konac vezan za uobičajeni kamen. Povukla ga je i začula kako je u vodu pljusnulo uže skriveno među nosačima mosta. Nastavila je da vuče dok se nevidljivi ribarski konac nije pretvorio u mokr konopac vezan u čvorove. Drugi kraj je bio vezan za gvozdeni kostur mosta. Tali zateže konopac i priveza ga za drvo koje je uvek koristila u tu svrhu.

Ponovo se sakrila u travu dok je prolazio još jedan rečni klizač. Ljudi koji su igrali na palubi nisu primetili konopac razapet od mosta do obale. Nikad ga niko nije primetio.

Novi lepotani se uvek previše dobro zabavljaju da bi obraćali pažnju na beznačajne sitnice na neuobičajenom mestu.

Kad se izgubiše svetla rečnog klizača, Tali se celom težinom obesi o konopac, proveravajući mu izdržljivost. Jednom se odvezao od drveta, povukavši i nju i Perisa, najpre nadole pa nagore, sve do sredine reke, gde su se otkočili, završivši u ledenoj vodi. Posle osmeha koji joj je uspomena izmamila, uvidela je da bi sad radije bila i u tom pohodu – s Perisom po hladnoći mokra do gole kože – nego kao večeras, na suvom i toplom, ali sama.

Viseći naglavačke i kačeći se čvrsto rukama i kolenima u čvorove na konopcu, Tali se uspuza do mračnog kostura mosta, a onda se krišom provuče između njegovih gvozdenih nosača, pravo u Nove Lepotanovce.

Saznala je gde Peris živi na osnovu jedne jedine poruke koju joj je poslao otkad je postao lepotan. Nije joj ostavio svoju adresu, ali Tali je znala trik za dekodiranje naizgled nasumično poređanih brojeva na dnu pinga. Upućivali su je na mesto po imenu vila Garbo, u brežuljkastom delu grada.

Biće prilično zaguljeno stići do tamo. Tali i Peris su se u zajedničkim pohodima uvek držali priobalja, u kome su rasti-nje i tama Rugobišta u pozadini olakšavali skrivanje. Međutim, Tali je sad morala da stigne do centra ostrva, gde su karneval-ska vozila i učesnici zabava po čitavu noć zakrčivali bleštave ulice. Novi lepotani, poput Perisa, uvek žive tamo gde su žurke najrazuzdanije.

Tali je napamet naučila mapu, no dovoljno je samo jedno pogrešno skretanje i nadrljala je. Bez interfejs-prstena vozila je neće primetiti. Prosto će je pregaziti kao da ne postoji.

Naravno, Tali ovde *zaista* i ne postoji.

Još gore, ona je rugoba. Doduše, nadala se da to Peris neće tako videti. Da *ona* Perisu neće tako izgledati.

Nije mogla pretpostaviti šta bi joj se dogodilo ako je uhvate. Sigurno nije isto kao kad te provale da si „zaboravio“ prsten, pobegao sa časova ili zafrknuo kuću da pusti muziku glasnije no što je dozvoljeno. Nema ko to ne radi, i svi budu uhvaćeni zbog toga. Ali Peris i ona su uvek izuzetno pazili da ih ne otkriju na ovakvim pohodima. Prelazak preko reke je ozbiljna stvar.

Ionako je prekasno za brigu, pomisli ona. Šta uopšte mogu da joj urade? Za tri meseca će i sama postati lepotanka.

Tali se šunjala uz reku dok se nije domogla vrta zadovoljstva, gde je šmugnula u tamu ispod reda žalosnih vrba. Skrivajući se pod njima prošla je pored stazice osvetljene plamičcima u užljebini.

Par lepotana šetao se puteljkom. Tali se ukoči, ali oni je nisu ni primetili, jer su se previše zaneto gledali da bi se obazirali na nekoga ko čuči u mraku. Tali ih ćutke isprati pogledom, zapljusnuta toplinom koju bi uvek osetila kad pogleda u lice nekog lepotana. Pa čak i onda kad ih je s Perisom špijunirala iz pri-krajka, kikoćući se glupostima koje su izgovarali i činili, ni on ni ona nisu mogli skinuti pogled s njih. Beše neke čarolije u njihovim velikim, savršenim očima, nečega što te je teralo da obratiš pažnju na sve što kažu, da ih zaštitiš od svake opasnosti, da ih usrećiš. A sve zato što su tako... lepi.

Par zamače iza krivine, a Tali zavrte glavom da rastera lji-gave misli. Nije došla ovde da bleji. Ona je uljez, uhoda, rugoba. I na zadatku je.

Vrt je presecao grad, vijugajući poput crne reke između bleštavih kula zabave i kuća. Posle još nekoliko minuta šunjanja, Tali je preplašila par skriven u drveću (na kraju krajeva, ipak su se nalazili u vrtu *zadovoljstva*), ali kako joj u mraku nisu mogli razaznati lice, samo su se našalili s njom dok je promucala izvi-njenje i klisnula. Ni ona njih ništa bolje nije osmotrila, osim što je videla gomilu isprepletenih savršenih ruku i nogu.

Naposletku je stigla do kraja vrta, nekoliko blokova od Peri-sovog stana.

Tali proviri napolje kroz zavesu od lozice. Peris i ona nikad nisu stigli ovako daleko, pa čak ni ona sama u planiranju nije otišla dalje. Nije imala gde da se skriva po prometnim, dobro osvetljenim ulicama. Prinela je prste licu, opipala široki nos i tanke usne, previsoko čelo i umršeni žbun kovrdžave kose. Dovoljno je samo da iskorači iz žbunja i opaziće je. Učini joj se da joj je lice buknuo kad ga je okrnula svetlost. Šta traži ovde? Trebalo je da sedi u mraku Rugobišta i da čeka svoj red.

No morala je videti Perisa, morala je da razgovara s njim. Nije bila sasvim sigurna zašto, osim što joj je dojadilo da svake noći pre nego što zaspi vodi hiljade zamišljenih razgovora s njim. Još otkad su bili klinici svaki dan su provodili zajedno, a sad... ništa. Kad bi bar razgovarali nekoliko minuta, možda bi joj se mozak prestao obraćati izmišljenom Perisu. Možda joj tri minuta bude dovoljno da izdrži naredna tri meseca.

Tali pogleda duž ulice tražeći sporedna dvorišta kroz koja bi mogla da se provuče, mračne prolaze za skrivanje. Imala je osećaj kako stoji pred okomitom stenom, tražeći pukotine i izbočine zgodne za hvatanje.

Saobraćaj poče donekle da se raščišćava, a ona je čekala, trljajući ožiljak na desnom dlanu. Naposletku je uzdahnula, pro-šaputala: „Najbolji drugari zauvek“, i izašla na svetlost.

Eksplorzija zvuka zapljusnu Tali s desne strane i ona se baci natrag u mrak, saplevši se o lozicu i iz sve snage tresnuvši kolenima o mekano tlo. Nekoliko časaka bila je uverena da je otkrivena.

Ali kakofonija preraste u pulsirajući ritam. Beše to samo ritam-mašina koja se probijala niz ulicu. Široka kao kuća, svetlucala je na sve strane od pokreta na desetine mehaničkih ruku koje su udarale u bubnjeve svih mogućih veličina. Iza mašine su nadirali učesnici zabave, igrajući uz ritam, pijujući i razbijajući prazne flaše o veliku, nedodirljivu mašinu.

Tali se osmehnu. Učesnici zabave su nosili maske.

Mašina ih je otpozadi ispaljivala, nastojeći time da privuče što veći broj sledbenika improvizovane parade: đavolska lica i strašni klovnovi, zelena čudovišta i sivi vanzemaljci s velikim okruglim očima, mačke, psi i krave, lica sa iskeženim osmesima ili ogromnim nosevima.

Povorka je lagano napredovala, i Tali se povukla dublje u rastinje. Kad nekoliko učesnika prođe tik pored nje, nozdrve joj ispuni lepljiv, sladak miris iz njihovih flaša. Minut kasnije mašina se otkotrljala pola bloka niže pa Tali iskoči na ulicu, zgrabivši jednu odbačenu masku. Pod rukom je osetila mekanu plastiku, još toplu od kalupa iz koga je samo nekoliko časaka ranije izbačena.

Pre no što je priljubila masku uz lice, primetila je da ima istu ružičastu nijansu mačje povračke kao i sunčev zalazak, te dugačku njušku i dva ružičasta uvceta. Specijalna lepljiva masa prionu joj uz kožu kad ju je prislonila na lice.

Tali se progurala između pijanih igrača, izbila na drugu stranu povorke, pa se sjurila bočnom ulicom u pravcu vile Garbo, noseći masku svinje na glavi.

NAJBOLJI DRUGOVI ZAUVEK

Vila Garbo beše kockasta, svetla i bučna.

Ispunjavala je prostor između dve kule zabave, nalik bucma-stom čajniku između dve vitke čaše za šampanjac. Obe kule su počivale na stubovima, ne debljim od lifta. Na određenoj visini kule je proširivalo pet spratova kružnih balkona, krcatih novim lepotanima. Tali se pela uz brdo, pokušavajući da kroz proreze na maski obuhvati pogledom sve tri građevine.

Čuo se vrisak i videlo mlataranje rukama nekoga ko je skočio ili bio gurnut s jedne od kula. Tali se zagrcnu, sileći se da gleda momka kako pada, sve dok ga bandži-jakna nije zadržala da se ne spljeska o zemlju. Mladić je odskočio u vazduhu još nekoliko puta, a onda se mekano prizemljio. Iako se smeja, Tali je stajala dovoljno blizu da čuje kako mu kikot prekida nervozno štucanje. I on se uplašio isto kao i ona.

Tali se stresla, mada njegovo skakanje nije bilo ništa opasnije od njenog stajanja ispod visokih kula. U bandži-jaknu su bili ugrađeni isti podizači kao i u lebdopodupirače, zahvaljujući kojima su visoke i tanke građevine stajale uspravno. Kad bi sve lepotanske igračke iz nekog razloga prestale da rade, gotovo sve što postoji u Novim Lepotanovcima ljospulo bi na zemlju.

* * *

Vila beše puna novih-novcijatih lepotana – onih najgore vrste, kao što je Peris imao običaj da kaže. Živeli su kao i rugobe, njih stotinu u velikom domu, samo što u njihovom domu nisu postojala nikakva pravila. Ukoliko se pravilima ne smatra: glupiraj se, zabavljaj i larmaj.

Grupa devojaka u balskim haljinama nalazila se na krovu: cičale su iz sveg glasa, održavale ravnotežu na samoj ivici i gađale svetlećim raketama ljude na zemlji. Jedna naradžasta plamena lopta, ledena kao jesenji vetar, odskoči pored Tali i rastera tamu oko nje.

„Hej, eno dole jedne svinje!“, viknu neko odozgo. Svi se nasmejaše, a Tali pohita prema širom otvorenim vratima kuće. Progurala se unutra ne obazirući se na iznenađene poglede dva lepotana koja su izlazila napolje.

Bila je to jedna velika zabava, baš kakvu su im oduvek obećavali. Ljudi behu doterani i u svečanoj odeći – u večernjim haljinama i crnim odelima s dugim peševima. I činilo se da ih sve prilično zabavlja njena svinjska maska. Upirali su prstom u nju i smejali se, ali Tali se nije zaustavljala kako im ne bi omogućila da preuzmu nešto više od toga. Naravno da su ovde svi uvek nasmejani. Za razliku od zabave rugoba, među njima nikad ne dolazi do tuče, pa čak ni do razmirice.

Dok se probijala od sobe do sobe, osmatrala je lica, vodeći računa da je ne zavedu njihove krupne oči ili savlada osećaj da joj tu nije mesto. Sa svakim časom provedenim u kući Tali se osećala sve ružnije. Odmagalo joj je i to što su je ismevali svi na koje naiđe. No sve je bolje od onoga što bi joj učinili da joj vide pravo lice.

Pitala se da li će uopšte prepoznati Perisa. Posle operacije ga je videla samo jedanput, na izlasku iz bolnice, pre nego što mu je spao otok. Ipak, njegovo je lice vrlo dobro poznavala. Uprkos Perisovim nekadašnjim tvrdnjama, ne izgledaju svi lepotani baš *potpuno* isto. Ona i Peris su na svojim pohodima ponekad primećivali poznate lepotane, slične rugobama koje su poznavali odranije. Nešto kao njihova braća ili sestre – ali starija, daleko samouverenija i *mного*

lepša braća ili sestre. Ona braća i sestre na koje bi čovek čitav život bio ljubomorani, samo da je rođen pre sto godina.

Nemoguće je da se Peris baš toliko promenio.

„Jeste li videli prase?“

„Šta?“

„Jedno prase je na slobodi!“

Kikotanje je dopiralo sa nižeg sprata. Tali zastade i oslušnu. Bila je sama na stepeništu. Očigledno je da lepotani radije koriste lift.

„Kako se usuđuje da dođe na zabavu obučena kao svinja!? Na ovoj zabavi se nosi večernja toaleta!“

„Upala je na pogrešnu zabavu.“

„Očito ne ume da se ponaša, čim izgleda tako!“

Tali proguta knedlu. Isto joj se piše nosila masku ili pokazala svoje pravo lice. Fazon je postajao sve šuplji.

Ona jurnu uz stepenice, ostavljajući glasove za sobom. Možda zaborave na nju ako produži dalje. Vila Garbo imala je još samo dva sprata i krov. Peris mora biti tu negde.

A šta ako je na travnjaku iza kuće, ili u balonu, ili u nekoj kuli zabave? Možda je negde u vrtu zadovoljstva – s nekim. Tali odmahnu glavom da otera poslednju sliku i potrča niz hodnik, ne obazirući se na iste šale na račun njene maske. Usput je zavrivala u svaku sobu.

Nigde je nije dočekalo ništa osim iznenađenih pogleda, uprtih prstiju – i još lepih lica. Ali nijedno nije delovalo poznato. Od Perisa nije bilo ni traga ni glasa.

„Hej, prase! Hej, eno je!“

Tali šmugnu na poslednji sprat, preskačući po dva stepenika. Od ubrzanog disanja zagrejala se unutrašnjost maske, čelo joj se orosilo, a lepljiva traka počela da je golica, jedva se držeći prilepljena. Jedna grupa ju je sad već sledila, smejali su se i sapilitali jedni preko drugih na stepenicama.

Nije imala vremena da pretraži poslednji sprat. Samo je bacila pogled po hodniku. Ne beše nikog i sva vrata behu zatvorena. Možda neki lepotani stvarno noću spavaju da bi bili lepi.

Upašće u klopku ako pođe na krov da traži Perisa.

„Hej, prase!“

Vreme je da se čisti. Tali jurnu prema liftu i kočeci ukliza unutra. „Prizemlje!“, naredila je.

Čekala je, izvirujući nervozno u hodnik i dahćući u zagrejanu plastičnu masku. „Prizemlje!“, ponovi. „Zatvori vrata!“

Ništa se ne desi.

Ona uzdahnu i zatvori oči. Bez interfejs-prstena niko je i ništa. Lift je ne sluša.

Tali je znala kako da prevari lift, samo što je to iziskivalo vreme i džepni nožić. A ona nije imala ni jedno ni drugo. Prvi goniči su već pristizali uz stepenice i upadali u hodnik.

Ona se povuče unazad, podiže na prste i priljubi što je jače mogla uz bočni zid lifta kako je ne bi videli. Pristizali su novi prognitelji, stenjući i brekćući, što je tipično za lepotane bez kondicije. Tali je motrila na njih u ogledalu na zadnjem zidu lifta.

Što je značilo da i oni *nju* mogu da vide, samo ako se dose- te da pogledaju u tom pravcu.

„Gde li je nestalo prasence?“

„Gic, gic, prasence!“

„Možda je na krovu?“

Jedan lepotan ćutke uđe u lift, zbunjeno posmatrajući poteru. Ugledavši Tali, poskoči. „Čoveče, što si me uplašila!“ Tre- pnuo je dugim trepavicama, prešao pogledom preko njenog maskiranog lica, a onda osmotrio svoj frak. „Zaboga. Zar ovo nije žurka u svečanim odelima?“

Tali zastade dah, usta joj se osušiše. „Perise?“, prošaputa.

On je pažljivo odmeri. „Da li se...“

Već se mašila da ga uhvati, kad se setila da mora ostati pri- ljubljena uza zid. Mišići su joj pucali od stajanja na prstima. „To sam ja, Perise.“

„Dodi, prasence!“

On se osvrnu u pravcu glasova iz hodnika, podiže obrve, a onda ponovo pogleda u nju. „Zatvori vrata. Sačekaj“, brzo reče.

Klizna vrata se zatvoriše i Tali posrnu napred. Skinula je masku da ga bolje pogleda. Beše to Peris: njegov glas, njegove smeđe oči, isto ono nabrano čelo kad ga nešto zbuni.

Samo što je sad bio veoma *lep*.

U školi su im objašnjavali kako lepota deluje na čoveka. Uop- šte nije važno šta znaš o evoluciji – u svakom slučaju deluje. Na svakoga.

Postoji izvesna vrsta lepote, krasota koju svako može da prepozna. Velike oči i usta puna kao dečja; glatka, čista koža; simetrične crte lica; i na hiljade drugih pojedinosti. Jedan deo ljudskog mozga uvek traži te osobenosti. Svako mora da ih pri- meti, bez obzira na to kako nastaju. Milion godina evolucije uči- nilo je ljudski mozak prijemčivim za njih.

Krupne oči i usne poručuju: mlada sam i ranjiva, neću ti nauditi i ti želiš da me zaštitiš. Ostatak saopštava: zdrava sam, ne mogu ti preneti bolest. I šta god mislili o lepoti, jedan deo nas će obavezno pomisliti: *Ako bismo imali decu, i ona bi sigurno bila zdrava. Ja želim ovu lepotanku...*

U školi kažu da je u pitanju biologija. Kao što ne možeš zau- staviti otkucaje srca tako ne možeš ne verovati u te stvari, ne kad se nađeš oči u oči s takvim licem. Lepim licem.

Licem kao što je Perisovo.

„To sam ja“, reče Tali.

Peris ustuknu, podižući obrve. Odmerio joj je odeću.

Tali shvati da nosi vrećasto crno odelo za pohode, blatnjavo od penjanja uz uže, provlačenja kroz bašte i padova niz lozicu. Perisovo somotsko odelo bilo je crno kao noć, a košulja, prsluk i kravata snežnobeli.

Ona se odmaknu. „Oh, izvini. Neću te isprljati.“

„Šta radiš ovde, Tali?“

„Samo sam...“, ispljunu ona. Sad kad se konačno našla pred njim više nije znala šta da mu kaže. Svi oni zamišljeni razgovori isparili su pred pogledom njegovih krupnih, slatkih očiju. „Morala sam da se uverim da smo i dalje...“

Tali ispruži desnu ruku, okrenuvši mu dlan sa ožiljkom, izbrazdan linijama punim znojave šroke.

Peris uzdahnu. Nije joj pogledao ni u dlan, ni u oči. Uopšte nije pogledao u njene žmirkave, preblizu postavljene, neuzbudljivo smeđe oči. Ničije oči. „Aha“, reče. „Ali, ono – zar nisi mogla da sačekaš, Škiljo?“

Beše čudno čuti lepotana kako izgovara njen ružni nadimak. Naravno, još bi čudnije bilo da ona njega oslovi s Nosonjo, što je ranije činila sto puta na dan. Tali se preznoji. „Zašto mi nisi pisao?“

„Pokušao sam, ali mi je bilo glupo. Sad sam potpuno drugačiji.“

„Ali mi smo...“ Ona mu pokaza svoj ožiljak.

„Uveri se sama, Tali.“ I on ispruži ruku.

Koža na dlanu beše ravna i glatka. Kao da je poručivala: *Ne moram ništa teško da radim, a i previše sam pametan da bih se bavio nečim što će me povrediti.*

Nije više bilo ožiljka koji su zajedno napravili.

„Uklonili su ga.“

„Naravno da jesu, Škiljo. Sva koža mi je nova.“

Tali trepnu. O tome uopšte nije razmišljala.

On odmahnu glavom. „I dalje si pravo dete.“

„Lift pita“, oglosi se lift. „Gore ili dole?“

Teli poskoči na mašinin glas.

„Sačekaj, molim“, reče mirno Peris.

Tali proguta pljuvačku i skupi šaku u pesnicu. „Ipak, krv ti nisu promenili. A nju smo svakako pomešali.“

Peris je konačno pogleda pravo u lice, ne ustuknuvši, iako je Tali strahovala da će upravo to učiniti. Osmehnulo joj se prele-

po. „Ne, nisu. Vrlo važno što je koža nova. Za tri meseca ćemo se smeјati ovome. Osim ako...“

„Ako šta?“ Ona podiže pogled prema njegovim brižnim, smeđim očima.

„Samo mi obećaj da nećeš napraviti još neku glupost“, reče Peris. „Kao što je dolazak ovamo. Nešto što će te uvaliti u nevolje. Hoću da te vidim lepu.“

„Naravno.“

„Daj mi časnu reč.“

Iako beše svega tri meseca mlađa, Tali obori pogled osetivši se ponovo kao klinka. „Dobro, obećavam. Nema više gluposti. I neće me uhvatiti večeras.“

„Dobro, stavi ponovo masku i...“ Glas mu utihnu.

Ona potraži pogledom masku. Odbačena maska je samu sebe reciklirala, pretvorivši se u ružičastu prašinu koju je tepih lifta već pročišćavao.

Njih dvoje se ćutke zagledaše jedno u drugo.

„Lift pita“, uporna je bila mašina. „Gore ili dole?“

„Perise, obećavam da me neće uhvatiti. Nema tog lepotana koji trči brže od mene. Samo me spusti do...“

Peris odmahnu glavom. „Gore, molim. Krov.“

„Gore? Perise, kako ću...“

„Odmah pored vrata, na velikoj polici – bandži-jakne. Tu ih je čitava gomila za slučaj požara.“

„Misliš da skočim?“ Tali proguta knedlu. Stomak joj se prevrnu kad lift stade.

Peris slegnu ramenima. „Ja to stalno radim, Škiljo.“ Namignuo joj je. „Svideće ti se.“

Od tog izraza lice mu još jače sinu, i Tali skoči da ga zagrli. Barem je osećaj i dalje isti, samo što je Peris sad malčice viši i mršaviji. No i dalje je topao i čvrst, i dalje je Peris.

„Tali!“

Ona se zatetura unazad kad se vrata otvoriše. Skroz mu je ublatnjavila belu košulju. „O, ne! Ja...“

„Kreni!“

Njegova uzrujanost probudi u Tali smo još jaču želju da ga zagrlji. Htela je da ostane i očisti Perisa, da se postara da izgleda savršeno na zabavi. Ispružila je ruku. „Ja...“

„Kreni!“

„I dalje smo najbolji drugovi, zar ne?“

On uzdahnu, tapkajući mrku mrlju. „Naravno, zauvek. Za tri meseca.“

Okrenula se i potrčala, dok su se vrata zatvarala za njom.

U prvi mah je niko nije primetio na krovu. Svi su gledali nešto dole. Bio je mrak koji je povremeno razbijao blesak sigurnosnih prskalica.

Tali pronađe policu s bandži-jaknama i povuče jednu. Ova je, međutim, bila zakačena za policu. Prsti joj se spetljaše dok je tražila kopču. Zažalila je što nema interfejs-prsten da joj daje uputstva.

Tad primeti dugme s natpisom: PRITISNUTI U SLUČAJU POŽARA.

„O, sranje“, reče ona.

Senka joj je trepereći zaigrala. Prilazila su joj dvojica lepotana s prskalicama u rukama.

„Ko je ona? Šta je to obukla?“

„Hej, ti! Na ovoj zabavi je poželjno imati svečano odelo!“

„Pogledaj joj lice...“

„O, sranje“, ponovi Tali.

I pritisnu dugme.

Vazduh je zaparala sirena od koje pucaju bubne opne i bandži-jakna joj je gotovo uskočila s police pravo u ruke. Dok ju je oblačila, okrenula se prema dvojici lepotana. Oni odskočiše unazad, kao da se Tali preobrazila u vukodlaka. Jedan ispusti prskalicu i ova se istog časa ugasi.

„Protivpožarna vežba“, izgovori Tali i potrča prema ivici krova.

Čim je prebacila jaknu preko leđa, remeni i rajsferšlusi se poput zmija počеше uvijati oko nje, sve dok joj se plastika nije prijatno obmotala oko struka i butina. Na okovratniku zatreperi zelena lampica – baš na mestu koje nije mogla da ne primeti.

„Dobra jakna“, reče ona.

Ali očigledno ne dovoljno pametna da odgovori.

Lepotani koji su igrali na krovu začutaše i počеше da se gurkaju, pitajući se da li je zaista negde izbio požar. Upirali su prstima u nju, i Tali im sa usana pročitava reč rugoba.

Zapitala se šta je najgore što se može dogoditi u Novim Lepotanovcima. Da li to da ti kuća izgori u požaru ili da ti rugoba upadne na zabavu?

Tali stiže do ivice krova, pa naskoči na ogradu, zaljuljavši se načas. Lepotani pokuljaše u trku iz vile Garbo – najpre na travnjak ispred kuće, a onda dalje niz brdo. Osvrtali su se za sobom ne bi li ugledali dim ili vatrene plamenove. Međutim, videli su samo nju.

Zemlja je prilično daleko, a njen stomak kao da je već počeo slobodno da pada. No Tali oseti i uzbuđenje. Zavijanje sirene, rulja koja pilji u nju, svetla Novih Lepotanovaca rasuta pod njom kao milion sveća.

Ona udahnu duboko i savi kolena, pripremajući se za skok.

U deliću sekunde pomisli da joj jakna neće pomoći zato što nije ponela interfejs-prsten. Hoće li jakna odskakivati ni za koga ili će se Tali spljeskati?

Obećala je Perisu da je neće uhvatiti, a jakna je za hitne slučajeve i zeleno svetlašće se *upalilo*...

„Samo hrabro!“, viknu Tali.

I skoči.

ŠAJ

Zvuk sirene postajao je sve tiši. Tali se činilo da pada čitavu večnost – ili samo nekoliko sekundi – dok su lica zabezegnuta od čuda postajala sve krupnija i krupnija.

Zemlja se vrtoglavo približavala, a uspaničena masa razmičala se da napravi mesto za pad. Tali je na trenutak imala utisak da je u pitanju običan san o letenju – divan i bez tona.

A onda ju je stvarnost trgnula za ramena i butine, a remenje jakne oštro joj se useklo u telo. Bila je viša od uobičajenih leptotana, i sama je to znala; jakna verovatno nije očekivala njenu težinu.

Pošto je nekoliko zastrašujućih trenutaka ponirala glavom naniže, Tali napravi kolut u vazduhu i približi se licem toliko blizu tlu da je u travi razaznala bačene zatvarače flaša. No ponovo je poletela uvis, dovršila krug s nebom iznad sebe, a onda se još jednom obrnula i pojuriła nadole. Okupljeni ljudi su još više uzmičali.

Savršeno. Odbacila se dovoljno jako da nastavi da odskakuje niz brdo. Jakna ju je nosila sve dalje od vile Garbo, u mrak i sigurnost bašte.

Napravila je još dva premeta preko glave, posle čega ju je jakna spustila na travu. Nasumice je cimala remenje dok odelo nije zaštitilo i palo na zemlju.

Sačekala je nekoliko časaka da joj se razbistri u glavi. Trudila se da razabere šta je gore a šta dole.

„Zar nije... rugoba?“, začu se s kraja gužve.

Dva protivpožarna lebdomobila prozujala joj iznad glave, zablesnuše je crvenim svetlima i zaparaše joj sirenom uši.

„Sjajno si ti smislio, Perise“, promrmlja ona. „Lažna uzbuna.“ Stvarno će se uvaliti u nevolju ako je uhvate. Nikad nije čula da je iko *ikad* izveo nešto toliko nevaljalo.

Tali pojuri prema bašti.

Tama ispod vrba delovala je umirujuće.

Ovde dole, na pola puta do reke, gotovo se nije primećivalo da je usred grada podignuta protivpožarna uzbuna najvišeg stepena. Ipak beše očigledno da je potera u toku. Po nebu se kretalo daleko više lebdomobila nego obično, a i reka je bila osvetljena posebno jarko. Možda je u pitanju samo slučajnost.

Mada... verovatno nije.

Tali se pažljivo probijala između drveća. Nikad s Perisom nije ostala do ovog doba u Novim Lepotanovcima. U vrtovima zadovoljstva vladala je veća gužva no inače, posebno u neosvetljenim delovima. Kako je iz Tali čilelo uzbuđenje zbog bekstva, postajalo joj je sve jasnije koliko je čitava zamisao bila glupa.

Naravno da Peris više nema ožiljak. Njih dvoje su koristili džepni nožić kad su zarezali kožu i uhvatili se za ruke. Lekari pri operaciji upotrebljavaju daleko oštrije i veće skalpele. Sasvim ti ogule kožu, a onda puste da izraste nova, savršena i čista. Tako iščezavaju svi tragovi povreda, loše ishrane i dečjih bolesti. Nov početak.

Samo što je Tali upropastila Perisov početak – pojavila se kao neka dosadna nepozvana klinka i ostavila mu u ustima ne samo gadan ukus posle susreta s rugobom već i blatnjave mrlje po odelu. Nadala se da ima rezervnu presvlaku.

Činilo joj se da Peris nije previše pobesneo. Rekao je da će ponovo biti najbolji drugovi, čim postane lepotanka. A ipak, kako joj je samo odmerio lice... Možda upravo zato i odvajaju rugobe od lepotana. Mora da je užasno videti tako ružno lice kad si sve vreme okružen prelepim ljudima. Šta ako je noćas sve uprskala, ako za Perisa zauvek ostane takva – škiljavih očiju i kovrdžave kose – čak i pošto je operišu?

Iznad njene glave prelete lebodomobil i ona se sagnu. Verovatno će je noćas uhvatiti pa nikad neće postati lepotanka.

I ne zaslužuje bolje kad je tako glupa.

Tali se seti obećanja datog Perisu. *Ne smeju* je uhvatiti; mora postati lepa za njega.

Krajičkom oka primeti blesak. Pognula se i provirila kroz lišće žalosne vrbe.

U parku je čuvarka. Zrela lepotanka, ne nova. Plamen je jasno osvetljavao privlačne crte od druge operacije: široka ramena i snažna vilica, oštar nos i visoke jagodice. Iz žene je zračio isti neosporni autoritet kao i iz Talinih učiteljica iz Rugobišta.

Tali se preznoji. Novi lepotani imaju sopstvene čuvare. Postoji samo jedan razlog zbog čega bi se Novim Lepotanovcima kretala jedna zrela lepotanka. Čuvari nekoga traže i najozbiljnije su naumili da tog nekog i pronađu.

Žena nakratko osvetli lampom par na klupi, taman koliko joj beše potrebno da utvrdi da su lepotani. Par poskoči, ali se čuvarka prigušeno nasmeja i izvini. Tali je čula njen dubok, siguran glas i primetila da su novi lepotani odahnuli. Sigurno je sve u redu, čim ona tako kaže.

Tali požele da se preda, da se baci na milost i nemilost čuvar-ki. Samo treba da joj objasni, i čuvarka će je razumeti i sve srediti. Zreli lepotani uvek znaju šta da preduzmu.

Ali obećala je Perisu.

Tali se povuče dublje u tamu. Nastojala je da ne pridaje značaja užasnom osećaju da je uhoda, uljez, zbog toga što se ne prijavljuje vlastima. Prošla je kroz žbunje najbrže što je mogla.

* * *

Nadomak reke začu buku ispred sebe. Pred njom se na osvetljenoj vodi ocrtavala mračna prilika, usamljena figura u tami.

Mora da je čuvar koji je čeka u žbunju.

Tali se jedva usuđivala da diše. Ukočila se u polučučnju, svom težinom oslonjena na koleno i ruku u blatu. Čuvar je još nije primetio. Ako pričeka dovoljno dugo, možda će čuvar produžiti dalje.

Čekala je, nepomično, nekoliko beskonačno dugih minuta. Prilika je stajala kao ukopana. Sigurno znaju da su vrtovi jedini mračan put kojim se može ući u Nove Lepotanovce ili izaći iz njih.

Tali zadrhta ruka, mišići se pobuniše što tako dugo ostaju u istom položaju. Ipak se nije usuđivala da prebaci težinu na drugu ruku. Dovoljno je da pukne grančica i da se oda.

Nije se mrdnula sve dok se i ostali mišići ne napregnuše do pucanja. Možda je čuvar samo igra svetlosti. Možda je sve samo njena uobrazilja.

Trepnula je, pokušavajući da otera prikazu.

Ova je, međutim, i dalje stajala tamo, jasno ocrtana spram namreškano svetla reke.

A onda je umorni mišići konačno izdadoše i pod kolenom joj krcnu grana. No prikaza se *i dalje* nije mrdala. Nemoguće da nije čula...

Čuvar je ljubazan, pruža joj priliku da se sama otkrije. Da se preda. Ponekad su tako postupali i nastavnici u školi. Puste te da uvidiš kako se nećeš izvući dok im sve ne priznaš.

Tali pročisti grlo. Kakav tih, jadan zvuk. „Žao mi je“, reče.

Osoba se ogłosi. „O, uh. Hej, u redu je. Mora da sam i ja tebe prestravila.“ Devojka se nagnu napred, lica zgrčenog kao da i nju sve boli od predugog zadržavanja u istom položaju. Svetlost joj obasja lice.

I ona beše rugoba.